

**SZUVERENITÁSVÉDELMI
HIVATAL**

UNIÓS TÁMOGATÁSBÓL VÉGZIK EL A POLITIKAI MUNKÁT A NYOMÁSGYAKORLÓ SZERVEZETEK

2025. május 13.

Az év elején kiszivárgott szerződések szerint egyes klímaaktivista politikai nyomás-gyakorló szervezeteknek több tucat támogatott projektben feladatuk volt, hogy az Európai Parlament képviselőit nyomás alá helyezve az Európai Bizottság céljaival összhangban befolyásolják az uniós törvényhozást. A botrány kapcsán több oldalról is elhangzott a magától értetődő kérdés: vajon a többi támogatott területen is jellemző-e ez a tisztességtelen együttműködés? A működésüket az unió programjaiból finanszírozó magyarországi nyomás-gyakorló szervezetek vizsgálatát ez a gyanú is indokolja. Az utóbbi tíz év projektjeit áttekintve hazánkban is kirajzolódnak mintázatok, sőt egyes projekteket kiemelve is az látszik, igazuk van azoknak, akik a botrány után nagyobb átláthatóságot követelnek az EU és a politikai nyomás-gyakorlók közötti kapcsolatokban.

A támogatások jelentős része érkezik olyan területekre hazánkban is, amelyek ügyeibe széles tömegeket lehet bevonni. A témák alkalmasak arra, hogy megosszák az embereket, felborítsák a társadalmi nyugalmat, és alapot teremtsenek arra, hogy Magyarországot vagy más nem igazodó államokat pellengérré állítsa az uniós közvélemény. A zöldpolitika, a szexuális kisebbségek ügye például olyan globális frontvonalak, amelyek világosan megmutatják magukat a projekteken. A megosztó témák leggyakoribb közvetítő közege a kultúra, az oktatás és a képzés területe pedig biztosítja azt, hogy ezek a köztudatban maradjanak, éket verjenek a társadalomba, és folyamatos konfliktusnak ágyazzanak meg.

Művészettel mondják el

A klímakatasztrófa eltáncolása jó példa a művészet és a politikai célok összekapcsolódására. A közvetlen brüsszeli forrásból megvalósított The 2084 Project¹ a zöldprojektekre jellemzően a befogadóra, az egyénre terhelne a klímaváltozás felelősségét, célja társadalmi változásokat, a viselkedés megváltozását elérni, azaz egy irányba terelni a komplex témát. Három művészeti csoport, egy francia, egy lengyel és egy magyar néhány híján 200 ezer euróból táncolja el, hogy milyen világra készülhet az emberiség 2084-re. A táncot képzések, kiállítások, oktatás is kíséri. A magyar szereplő, a Létra Kulturális Egyesület kapja a legtöbbet a pénzből, **86 384 eurót könyvelhetett el másfél év alatt.**² A Szubjektív Értékek Alapítvány francia és holland partnerekkel megvalósított Fluctuations projektjének fő célja az európai zöldmegállapodás (European Green Deal) és a közös európai kulturális identitás népszerűsítése. Mindehhez a belvízi közlekedés szerepét vizsgálták a művészeti tevékenységek dekarbonizációjában. A projekt a gyakorlatban azt jelentette, hogy 2024 szeptemberében Budapest egyik

¹ Forrás: ladderartcompany.com/hu/projektek/a-2084-projekt/

² Forrás: ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/projects-details/43251814/101132026/CREA2027

VIII. kerületi szórakozóhelyén megrendezték a Fluctuations fesztivált.³ Az esemény programjában szerepelt többek között a Társaság a Szabadságjogokért nyomásgyakorló szervezet, a vegetáriánus táplálkozást és rovarfogyasztást népszerűsítő Felelős Gasztrohős Alapítvány, a Budapest Pride LMBTQ-szervezet.⁴ A kulturális és környezetvédelmi projekt a nyomásgyakorló szervezetek széles körének biztosított tehát teret az ideológiája népszerűsítésére.

A Szubjektív Értékek Alapítvány tizenhét támogatott projektből eddig 840 ezer euró közvetlen EU-forrásra tett szert, ezzel a legtöbb támogatást bezsebelő magyarországi nyomásgyakorló szervezetek között foglal helyet.

Az Anthropolis Antropológiai Közhasznú Egyesület 2022 után 500 ezer euró támogatásban részesült közvetlen európai uniós forrásból. Ez a nyomásgyakorló szervezet két projektből **150 ezer eurót kapott arra, hogy 2022 és 2026 között KineDok néven filmklubokat tartson**. Az egyesület közép- és kelet-európai szervezetekkel dolgozott együtt az uniós projektben, amelyek közül például a georgiai tag, a Chai Khana USAID és Open Society Foundations által is támogatott szervezet.⁵ A dokumentumfilmek vetítésén kívül a KineDok projekt kiemelt célja **a közösségépítés és a szemléletformálás** is. A filmklub programján a progresszív ideológiákat népszerűsítő alkotások között ott van a Magyarországon játszódó Fanni kertje című munka is, amely egy transznemű tinédzser életét mutatja be.⁶ **A fiatalok iskolai érzékenyítése** szintén az egyesület feladatai közé tartozik ugyanebben a projektben. Iskolai programokkal **„segítenek a diákok kritikus gondolkodásának fejlesztésében a diverzitás, a befogadás, a fenntarthatóság és az egyenlőség terén”**, ezzel is fokozva a fiatalok kulturális aktivizmusát.

Pozitívan a migrációról

A Clarinet⁷ projektet az olasz Lampedusa e Linosa község önkormányzata vezeti egy nemzetközi partnerségi együttműködésben. A migrációval sújtott szigetcsoporthoz koordinálja a projektet, amelynek célja, hogy bemutassa az uniós állampolgároknak a migrációs háttérű emberek hatását az EU közösségre. A projekt teljes költségvetése 874 299 euró volt, melyből 786 869 eurót a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból⁸ finanszírozott az Európai Unió. A támogatott szervezeteknek a **migrációval kapcsolatos kommunikációs kampányok** tervezése és a képzési programok mellett **„pozitív történeteket” kell gyűjteniük** a migrációról és az

³ Forrás: www.instagram.com/fluctuations_fesztival/

⁴ Forrás: s3-eu-central-1.amazonaws.com/szubjektiv-org/wp-media-folder-www-szubjektiv-org/wp-content/uploads/2024/09/fluctuations_2024.pdf?fbclid=PAZXh0bgNhZW0CMTEAAaYsLWlYIbpdm0xa0wqJWCGqt6q5vT912UEvsmWV1484V30fAf4a6bXo8Kt8_aem_Gq46mbr3IhvN_yL5CkxFww

⁵ Forrás: chaikhana.media/en/about

⁶ Forrás: kinedok.net/hu/selection/katalogus

⁷ Forrás: www.clarinetproject.eu/hu/a-projekt/

⁸ Forrás: home-affairs.ec.europa.eu/funding/asylum-migration-and-integration-funds/asylum-migration-and-integration-fund-2014-2020_en

integrációról. A partner önkormányzatok számára témába vágó művészeti alkotásokat valósítanak meg. A magyarországi Cromo Alapítvány⁹ több mint 32 750 eurót kapott a Clarinet projektben. A kötelező pozitív történetek és narratívák gyűjteményét¹⁰ az alapítvány blogján is közzétették. Egy magyar nyelvű kisokos¹¹ is készült, mely konkrét példákkal mutatja be a megfelelő kommunikációs kampányt.

LMBTQ-ügyek

Az **LMBTQ-propagandát** megvalósító programok közül kiemelkedő juttatást kapott a **Háttér Társaság** a **Colorful Childhoods – Sokszínű gyermekkor**¹² nemzetközi projekt nevében, melyet a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek (Citizens, Equality, Rights and Values – CERV)¹³ program finanszírozott.¹⁴ A projekt célja volt, hogy a gyermekekkel foglalkozó szakemberek ismereteit bővítsék a világjárvánnyal kapcsolatban, valamint stratégiák kidolgozása az LMBTQ gyermekek jóllétének elősegítésére és **a közvélemény alakítása az LMBTQ gyermekeket érintő kérdésekben**. A Háttér Társaság a projekt magyarországi résztvevőjeként dolgozott a célért. A program leírása szerint kifejezetten gyermekeknek szerveztek workshopokat. A projekt eredmény-összefoglalójában¹⁵ is kiemelik, hogy több mint 4000 gyereket kérdeztek ki egy felmérés alkalmával. **Felhívják azonban a figyelmet arra, hogy gyerekeknek csak olyan országban szerveztek ilyen jellegű workshopokat, ahol erre törvényileg lehetőségük van.** A projekt teljes költségvetése 577 ezer euró volt, melyből 520 ezer eurót az Európai Unió finanszírozott. A Háttér Társaság részesülése ebből 49 414 euró volt.

A Háttér Társaság az ugyancsak CERV-forrásból megvalósult A sokszínű egység (United in Diversity)¹⁶ projekt koordinátora volt. A Háttér Társaságon kívül még a Szimpozion Egyesület, a Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete és a Magyar Pszichológiai Társaság vett részt a projektben, amelynek céljai az LMBTQ személyekkel szembeni diszkrimináció csökkentése az oktatás, az egészségügy, a szociális ellátás és a pszichológiai támogatás területén, valamint az e területeken dolgozó szakemberek LMBTQ személyekkel kapcsolatos ismereteinek, készségeinek és attitűdjének fejlesztése volt. Ugyancsak a tervekben szerepelt a **szakemberek és szakmai szervezetek ösztönzése arra, hogy szót emeljenek az LMBTQ-ügyért**, azaz politikai nyomásgyakorlást fejtsenek ki. A sokszínű egység projekt teljes költségvetése több

9 Forrás: www.cromoalapitvany.hu/clarinet/

10 Forrás: gyakoroljuk.blog.hu/

11 Forrás: www.cromoalapitvany.hu/kommunikacios-kampanyeszkozok/

12 Forrás: en.hatter.hu/what-we-do/training/projects/colourful-childhoods-empowering-lgbtq-children

13 Forrás: ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/programmes/cerv

14 Forrás: szuverenitasvedelmihivatal.hu/dokumentumok/Az-Europai-Bizottsag-CERV-programja-Igy-nyitotta-meg-Brusszel-a-penzcsapota-Soros-halozat-finanszirozasara.pdf

15 Forrás: ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/projects-details/43251589/101049251/CERV

16 Forrás: ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/projects-details/43251589/101049716/CERV

UNIÓS TÁMOGATÁSBÓL VÉGZIK EL A POLITIKAI MUNKÁT A NYOMÁSGYAKORLÓ SZERVEZETEK

mint 184 ezer euró, melyből 166 ezer eurót európai uniós támogatás fedezett. Ezt az összeget osztotta szét a négy magyar szervezet.

A vizsgált területeken aktív nyomásgyakorló szervezetek az egyenlőség, a jog, a kultúra, a környezetvédelem álcája mögé bújva segítik a mecénásaik narratívájának beépülését a magyarországi közbeszédbe. Miután az év elején gyanúba keveredtek, a szervezetek azzal próbálják nekik kedvező mederben tartani az eseményeket, hogy politikai támadásnak bélyegzik a nagyobb átláthatóságot követelő szereplők fellépését, és azt állítják, hogy nem végeznek politikai tevékenységet a nekik küldött támogatásból.

Annyi biztos, hogy a támogatott projektek kommunikációs anyagaiban kötelezően használandó mondat, hogy „a támogatott szervezetek nézetei és véleményei nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió nézeteivel”, nem vagy nem minden esetben igaz.